
□ AANWINST ANTWERPSCH MUSEUM: EEN BREUGHEL? 215

technische bekwaamheid. Maar een en ander openbaren de vormkennis en de vakkundige volleerdheid van den Japanner, — en niet te vergeten: zijn intelligentie. Het geheel is in een uniform licht gehouden, wellicht opzettelijk, want juist daardoor kan de plastische uitbeelding van dat tengere en tegelijk in jeugdige kracht volwassen vrouwenlijf, tot zulk een volkomenheid worden opgevoerd. Het is in licht-doorschijnende kleuren geschilderd — of eerder gewasschen — het heeft de ijtheid van helder kristal en tegelijk de vastheid van blank ivoor. Het penseel schijnt soms omgewisseld met een pen om scherp en nadrukkelijk de contouren te trekken, die vorm-bepalend zijn. Men wil zich afvragen: is dit geschilderd of geteekend? En zelfs, is hier een tusschenvorm van schilder- en beeldhouwkunst? Want het is een vormuitbeelding, die het tastbare van een plastiek suggereert. Technisch beschouwd is het een verbluffend knap werkstuk, doch niet alleen uit de handen, maar ook uit het gevoel en den geest voortgekomen. Als schilderwerk is het belangrijk ook om de schoonheid der materie.

W. Sr.

DE JONGSTE AANWINST VAN HET ANTWERPSCH MUSEUM: EEN BREUGHEL?

Men weet het: Antwerpen beteekent iets in het leven van den grooten Pieter Breughel. Hij is in deze stad te leer geweest en heeft er, buiten zijn stielvaardigheid, een en ander opgedaan dat hem later zeer te stade is gekomen.

Hoe heeft het den Antwerpenaar echter steeds gespeten dat zijn stad van dien zoo beroemd geworden inboorling slechts één authentiek werk rijk was. In het te weinig bekende museum Mayer van den Bergh ging hij op Zon- en feestdagen een zéér schoonen, maar meer dan schoonen, want aangrijpenden Breughel bewonderen: de Dulle Griete. Een doek van vizionnaire kracht, vol van middeleeuwsche verschrikking nog: een razende vrouw, welke ijlings door een brandende stad, midden oorlogsgewoel loopt. Het is, schilderkunstig ook een zeer sterk werk. Het vlammend rood brengt ieder in den ban van zijn kracht.

Maar het is niet deze kant van Breughel's wezen welke hem zijn populariteit in de Vlaamsche kontrijen nog steeds bezorgt, door welke populariteit de figuur van den eenzame haast tot een mythische gestalte werd. De door het volk geliefde Breughel is die van de boerentoneelen, de bruiloften, de dansen, de rijstpappe met bruinen suiker. Kortom deze welken de volksche Timmermans zonder moeite, schijnt het, kon oproepen in zijn „geroken" levensbeschrijving. Zulk een doek was er te Antwerpen niet, tot spijt van den oprechten Sinjoor.

Thans is het er.

Op de veiling Spiridon te Berlijn heeft het Antwerpsch museum de „Dans der Bruid” kunnen aankopen.

Het schilderij werd door den bekenden Belgischen hoogleeraar Hullin de Loo beschreven in zijn standaardwerk over Breughel als het nummer A 34.

Het is begrijpelijk: het paneel werd feestelijk te Antwerpen binnengehaald, al was de vreugde niet onvermengd. Immers, de bekende Dr. Max Friedländer meent het schilderij niet authentiek.

Thans prijkt het paneel in het Breughelzaaltje, dat opgepropt hangt met werk van de zeer verdienstelijke zonen.

Het schilderij is een ruime, evenwichtige compositie, wemelend van driftig leven, broeiend van beweging. Het charmeert door zijn algemeene totaliteit, door de innigheid van het koloriet: rood, bruin, groen, al eens een veegje geel. Wentelend en verglijdend in elkaar boeien deze kleuren het oog buitenmate. De voorste figuren: dansende koppels, een muzikant, een paar achterwaarts getroffen toeschouwers zijn meesterlijk behandeld. Zij getuigen van den fellen waarnemer; den Boeren-Breughel van de legende. Men staat hier voor een werk van den scherpen teekenaar, welke met ongemeene vaardigheid typen neerzet en volkomen doet leven. De „Dans der Bruid” behandelt een bekend thema: een woelig huwelijksfeest. Er wordt gekust, geflikkerd, gedronken en er is geëten in hevige mate. Er is wat op te zien! De bruid, welke hetzelfde figuurtje is als deze van het bekende bruilofstmaal, staat heelemaal niet op het voorplan en is in den wirrelenden loop nauw te onderscheiden.

Het paneel is niet geheel gaaf. Het bovenste gedeelte, het Brabantsch landschap, is van jongen datum. Men moet een vermolmde plank vervangen hebben. Er zijn overschilderingen gebeurd. Ze weg te nemen zal een delikate taak zijn....

LODE ZIELENS.

ANTOINE BOURDELLE.

BEETHOVEN.